

3. Dominacja współczesnej Ameryki we wszystkich niemalże dziedzinach życia - to promieniowanie kulturalne Ameryki, jak je określa Z. Brzeziński w swoim studium o zmaganiach dwóch supermocarstw o globalną supremację ("Plan gry" wyd. Głos, W-wa 1987), otwiera Europę na różnorodne wpływy zza oceanu. Stamtąd czerpiemy wzory postępu i wraz z dobrodziejstwem inwentarza wszelkie mody i wzory zachowań dewiacyjnych.

Przewana cywilizacyjna Ameryki pozbawia atrakcyjności europejskie wzory życia zwłaszcza w oczach ludzi młodych i dopóki Europa nie sprosta amerykańskiemu wyzwaniu, dopóty będzie czerpać stamtąd wyobrażenia o "współczesnym stylu życia".

4. Po narkotyki sięga przede wszystkim młodzież i fakt ten przynajmniej częściowo tłumaczyć można wynaturzeniami procesów emancypacyjnych młodzieży. Przejawem wynaturzenia jest, jak sądzę, rozwinięcie "kultu młodości" polegającego na głoszeniu przekonań, że młodość jest synonimem zmian i postępu. W istocie, czego specjalnie nie trzeba uzasadniać, nie ma jeszcze społeczeństw tak urządzonych, aby młodzież mogła taką rolę odgrywać, zwłaszcza w życiu publicznym i zawodowym, gdzie rotacja pozycji jest z natury rzeczy wolniejsza od tempa wchodzenia w dorosłe życie kolejnych roczników młodzieży. Stąd zapewne taka erupcja grup i ruchów młodzieżowych żądających zmian. Oddanie młodzieży tak ważnego pola aktywności jak moda i rozrywka nie może już zaspokajać aspiracji, rozdętych na miarę kultu młodych.

THE PICTURE OF DRUG ABUSE IN CONTEMPORARY EUROPE

SUMMARY

An attempt was made in the paper to show significant similarities between a number of European countries, as regards the course of the phenomenon of drug abuse by adolescents from mid 1960 to mid 1980.

The paper is based on the proceedings of two international symposia devoted to research on the problems in question. The first one, held in Rome (11-12 December 1986) was attended by participants from nine countries: England, Greece, France, Federal Republic of Germany, Portugal, Sweden, Hungary, Italy and Poland (represented by professor T. Chruściel), while at the other one (held in Vienna, 1-2 September 1988) research centers from the following countries were represented: Austria, France, England, Hungary, the Netherlands, Portugal, Soviet-Union, Spain, Switzerland and Poland (the latter by the author).